

A close-up photograph of several bright red cherry tomatoes hanging from a green vine. The tomatoes are in sharp focus, showing their smooth, glossy skin and green stems. The background is softly blurred, showing more of the vine and other tomatoes. In the top left corner, the letters 'ÖSP' are printed in a bold, green, sans-serif font.

ÖSP

**God hygien i
växthusodlingen**

FÖREBYGGANDE HYGIENRUTINER MOT VÄXTSJUKDOMAR OCH SKADEGÖRARE

Förebyggande åtgärder som rekommenderas till alla odlare:

- Anställda och besökare desinficerar sina händer när de kommer till växthuset.
- Desinficeringsmattor ska finnas vid dörren och de ska fyllas på minst en gång per vecka.
- Strängt förbjudet att ta med sig färska grönsaker och frukter till odlingen.
- Besökare ska alltid använda skyddskläder, skyskydd och handskar. Detsamma gäller för entreprenörer och montörer.
- Anteckningsmaterial ska erbjudas besökare för att undvika att eget anteckningsmaterial tas med in i växthuset.
- Mobiltelefoner, kamera, mp3-spelare eller andra privata föremål får inte tas med in i växthuset av varken besökare eller anställda.
- Hobbyväxter ska inte odlas i växthusanläggningen.
- Skola ALL personal att känna igen växtsjukdomar och skadegörare.
- Använd gula klisterfällor och gör regelbundna uppföljningar av flygande skadegörare.
- Skörda (plocka) endast i lådor som är avsedda för ändamålet. Bladning görs inte i häckar som cirkulerar till packeriet.
- Vid direktförsäljning ska nya engångslådor användas. Ifall lådor tas tillbaka från affären ska de alltid tvättas i kokhett vatten (100°C).
- Sko- och handdesinficeringar mellan varje växthus och avdelning rekommenderas.
- Desinficeringsmatta för pumpkärnor som används vid avhämtning av produkter rekommenderas.

ODLINGENS ÅTGÄRDSPLAN

Allmän begränsningsstrategi vid misstanke om sjukdom eller skadegörare:

- Kontakta er odlingskonsulent eller anmäl misstanken direkt till NTM-centralen (som sköter Livsmedelsverkets regionala livsmedelstillsyn) som då kommer och tar prover.
- Fördela arbetet så att endast någon eller några arbetare vistas i det misstänkta växthuset. Begränsa rörligheten i det område eller i den avdelning var smitta misstänks.
- Var noggrann med att arbetare använder engångshandskar och desinficerar händerna genast när de lämnar växthuset/avdelningen/avgränsat område, samt att de går via fotbad.
- Arbetare som vistas i den misstänkta avdelningen använder skyddskläder som de kan ta av sig direkt när de lämnar avdelningen.
- Använd skilda verktyg, kärror och lådor i det drabbade området. Dessa ska desinficeras med jämna mellanrum.
- Bladrester förs till en separat vagn så att det avskiljs från övrigt bladavfall och senare till ett komposteringsområde var spridningsrisken till övriga odlingar är minimal.
- Inga besökare till anläggningen vid misstanke om smitta.
- Informera alla som behöver känna till (köpare, packeri, entreprenörer, rådgivare, plant drivare, återförsäljare, m.fl.) att en smitta eller skadegörare misstänks.

Kontaktuppgifter till växtinspektörer vid NTM-centralen i Österbotten:

Fredrik Ström, 050-3128 646

Glenn Höstman, 050-3128 668

Sirkku Niemelä, 050-3128 606

Desinfektionsmedel - lösningens styrka och verkningstid

Desinfektionsmedel	Redskap	Ytor	Desinficeringsmattor
Natriumhypoklorid (klor)	1 % / 1–5 min	2 %	1 % / 2 dygn
Virkon S	1–2 % / 5 min	1 %	1–2 % / 4–5 dygn
Menno Florades	3 % / 3 min	2–3 %	-
Väteperoxid + perättiksyra baserade medel, t.ex. Divosan Plus	2–3 %	1–2 %	-
Trinatriumfosfat (TSP)	10 %	3–5 %	-

Obs! Tabellen ovan innehåller endast förslag på behandlingar, varje enskilt fall måste tillämpas efter omständigheterna (exempelvis ifall det handlar om förebyggande behandling eller bekämpning). Det är på användarens eget ansvar att ta reda på korrekta instruktioner och hantera medlen rätt samt kontrollera bruksmängder i produktens anvisning eller med återförsäljaren.

Desinfektionsmedel som lämpar sig för handhygien är t.ex. Neo-Amisept, Antibac, Erisan, Dettol och LV.

Ett litet hygientest

1. Alla som går in i växthuset tvättar och desinficerar händerna.

- A. Ja, alltid!
- B. Ibland
- C. Aldrig

2. Vi använder desinficeringsmattor vid alla ingångar och sköter om dem regelbundet.

- A. Ja, vi fyller på klor eller annat desinficeringsmedel varje vecka.
- B. Ja, men underhållsskötseln blir när det blir.
- C. Nej, vi hade förr men inte längre.

3. Anställda tar med sig mobiltelefoner och mp3-spelare in i växthuset.

- A. Nej, vi har informerat dem om riskerna och alla följer bestämmelserna.
- B. Det händer, vi har informerat men det finns ännu enstaka som inte följer detta.
- C. Ja, alla använder mobiltelefoner och/eller mp3-spelare i växthuset.

Flest A: Ni känner till förebyggande åtgärder och håller en god hygienstandard.

Flest B: Det finns fortfarande saker som ni borde förbättra kring förebyggande åtgärder.

Flest C: Ni borde se över och förbättra era förebyggande åtgärder.